

Öğrenci güvenliği ve refahı: Öğretmen görüşleri

Züleyha Cebeci¹, Murat Aktaş², Gamze Arağ³, Feride Geloğulları⁴

DOI 10.5281/zenodo.10695411

Özet

Bu araştırmanın amacı, öğrenci güvenliği ve refahına yönelik öğretmen görüşlerini incelemektir. Bu çalışmada nitel yöntem tercih edilmiş olup durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 16 öğretmen oluşturmuştur. Çalışma grubu, maksimum çeşitlilik örnekleme yaklaşımı kullanılarak seçilmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan açık uçlu sorulardan oluşan bir yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmeler, katılımcılar ile yapılan yüz yüze görüşmelerle gerçekleştirilmiştir. Çalışma verileri içerik analizi yapılarak çözümlenmiştir. Bu çalışma, öğretmenlerin öğrenci güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içinde aldıkları önlemlere ilişkin görüşlerini incelemiştir. Sonuçlar, sınıf içi ortamda alınan önlemlerin "sınıf kuralları ve düzen, sosyal ve duygusal destek, acil durum hazırlıkları ve kontroller" temaları altında toplandığını göstermektedir. Öğretmenler, sınıf kurallarının belirlenmesi ve uygulanması, fiziksel çevrenin düzenlenmesi, disiplinli bir ortamın oluşturulması ve güvenlik bilinci oluşturucu etkinliklerin düzenlenmesi gibi konulara önem vermektedirler. Ayrıca, öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını izleme ve destekleme konusunda da duyarlılık göstermektedirler. Sınıf içi davranış sorunlarıyla başa çıkma stratejileri, öğrencilerle iletişim ve iş birliği kurma yeteneklerine dayanmaktadır. Son olarak, öğrencilerin zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaştıklarında öğretmenlerin acil müdahale ve bildirim yapma, öğrencilere destek ve rehberlik sağlama konusundaki stratejileri önemlidir. Bu bulgular, öğretmenlerin öğrenci güvenliği ve refahını sağlamak için çok yönlü bir yaklaşım benimsediklerini ve sınıf ortamında hem fiziksel hem de duygusal güvenliği sağlamak için çeşitli stratejiler kullandıklarını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, öğrenci güvenliği, öğrenci refahı, öğretmen.

Student safety and well-being: teacher views

Abstract

This study aims to examine teachers' views on student safety and well-being. A qualitative method was preferred in this research and was designed in a case study design. The study group consisted of 16 teachers. The study group was selected using the maximum diversity sampling approach. A semi-structured interview form consisting of open-ended questions created by the researchers was used as a data collection tool. The interviews were conducted face-to-face with the participants. The study data were analysed using content analysis. This study examined teachers' views on the measures they take in the classroom to ensure student safety and well-being. The results show that the measures taken in the classroom environment are grouped under the themes of "classroom rules and order, social and emotional support, emergency preparations and controls". Teachers attach importance to determining and implementing classroom rules, organising the physical environment, creating a disciplined environment, and organising activities that raise safety awareness. They are also sensitive to monitoring and supporting students' emotional and psychological well-being. Their strategies for handling classroom behaviour problems are based on their ability to communicate and collaborate with students. Finally, teachers' strategies for immediate intervention and reporting when students face issues such as bullying, harassment or abuse and for providing support and guidance to students are essential. These findings suggest that teachers take a multifaceted approach to ensuring student safety and well-being and use various strategies to ensure physical and emotional safety in the classroom environment.

Keywords: Student, student safety, student well-being, teacher.

¹ Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, cebeci.zuleyha61@gmail.com

² Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, murataktas2244@gmail.com

³ Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, gamzearag@gmail.com

⁴ Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, feride1986.fg@gmail.com

Giriş

Güvenlik konusu, insan varoluşunda hem fizyolojik hem de psikolojik boyutları içeren önemli bir yere sahiptir. Maslow'a göre gereksinimler açısından nefes alma, yeme ve içme gibi temel ihtiyaçlardan sonra ikinci sırada yer almaktadır (Erden ve Akman, 1998). Dolayısıyla güvenlik, yaşam mutluluğumuzu şekillendirmede, kararlarımızı etkilemede, başarı ve üretkenliğe ulaşmada temel bir ön koşul olarak çok önemli bir role sahiptir. Eğitim kurumlarının hem eğitimciler hem de öğrenciler için elverişli ve hoş bir atmosfer sağlaması esastır. Güvenlik, çalışma ortamındaki konfor ve uyumu belirleyen birincil faktördür. Güvenli okullar veya okul güvenliği ile ilgili olarak, konuya çeşitli açılardan yaklaşılabilir ve tanımlar formüle edilebilir. Bu tanımlar, güvenli bir eğitim ortamının tesis edilmesi, okul içinde kamu düzeninin sağlanması, okulun fiziki unsurlarının tehlike arz etmemesi, okulda tüketilen gıdaların temiz ve güvenli olması gibi konuları kapsamaktadır (Roffey, 2012). Son yıllarda okullarda yaşanan olaylara ilişkin yazılı ve görsel basında yer alan haberler incelendiğinde, eğitim kurumlarında güvenlik sorunlarının arttığı görülmektedir. Okullara dışarıdan müdahaleler, öğrenci kavgaları, öğrenciler ve öğretmenler arasında fiziksel saldırganlık, kazalar, intihar, hırsızlık ve öğrenci çetelerinin faaliyetleri sıklıkla görülmektedir. Bu olaylar okulun genel atmosferini bozmakta hem öğrenciler hem de personel için fiziksel ve psikolojik tehditler oluşturmakta ve aynı zamanda kuruma olan inancı aşındırmaktadır (Graham vd., 2017). Okul atmosferinin bozulması, okul içinde etkili eğitim hizmetlerinin verilmesini engeller. Başarılı bir öğretim için hem öğrencilerin hem de personelin eğitim ortamında kendilerini güvende hissetmeleri çok önemlidir. Başarılı bir öğretim ve öğrenime elverişli bir atmosfer yaratmak, insanlar güvenlik hissi yaşamadıklarında zorlaşır. Öncelikle, her öğrencinin okul binasında kendini evindeki kadar güvende hissetmesi esastır. Okullardaki idari prosedür ve düzenlemelerin amacı güvenli bir atmosfer sağlamak olmalıdır. Maslow'un motivasyon teorisine göre, kendini güvende hissetmeyen bir öğrencinin ders çalışmaya motive olması imkânsız olmasa bile çok zordur (Işık, 2004).

Öğrenci güvenliği ve refahı, eğitim sisteminin en temel önceliklerinden biridir. Bir okul ortamında öğrencilerin güvenliği ve refahı sağlanmadığı takdirde, etkili bir öğrenme ortamı oluşturulamaz. Bu nedenle, öğrencilerin fiziksel, duygusal ve psikolojik sağlıklarını korumak için çeşitli önlemler alınmalıdır (Williams vd., 2018). Öğrenci güvenliği ve refahını sağlamak için öğretmenlerin rolü oldukça önemlidir. Öğretmenler, sınıf içi ortamda alınan önlemlerle öğrencilerin güvenliğini ve refahını artırmaya yönelik birçok farklı yaklaşımı benimserler. Bunlar arasında sınıf kurallarının belirlenmesi ve uygulanması, sosyal ve duygusal destek sistemlerinin oluşturulması, acil durum hazırlıklarının yapılması gibi konular bulunmaktadır. Sınıf içi kuralların net bir şekilde belirlenmesi ve uygulanması, öğrencilerin disiplinli bir ortamda öğrenmelerini sağlar (Willis, 2024). Ayrıca, öğretmenlerin fiziksel çevreyi düzenleyerek güvenlik ekipmanlarının kullanılmasını sağlamaları da önemlidir. Bu sayede öğrencilerin fiziksel güvenliği de sağlanmış olur. Sosyal ve duygusal destek sistemlerinin kurulması da öğrenci güvenliği ve refahının artırılmasında kritik bir rol oynar. Öğrencilere rehberlik hizmetlerine yönlendirme yapılması, olumlu iletişim ortamlarının oluşturulması ve iş birliği, öğrencilerin duygusal ihtiyaçlarının karşılanmasına yardımcı olur. Acil durum hazırlıklarının yapılması da öğrenci güvenliği açısından hayati öneme sahiptir (Danker vd., 2019). Öğretmenler, acil durum prosedürlerinin sık sık tekrar edilmesi, risklerin minimize edilmesi ve güvenlik kontrollerinin düzenli olarak yapılması gibi adımlarla öğrencilerin güvenliğini sağlarlar. Sonuç olarak, öğrenci güvenliği ve refahı, eğitimde öncelikli bir konudur ve öğretmenlerin bu alanda aldıkları önlemler önemlidir. Öğrencilerin güvenliği ve refahının

sağlanması, onların sağlıklı bir şekilde gelişmelerini ve öğrenmelerini sağlar ve böylelikle toplumun geleceği için daha sağlam bir temel oluşturulmuş olur.

Öğretmenlerin görüşlerinin alınması, öğrenci güvenliği ve refahının sağlanması ve geliştirilmesi açısından öneme sahiptir. Öğretmenler, günlük olarak sınıf içinde öğrencilerle etkileşim halinde olan ve bu süreçte çeşitli durumları doğrudan deneyimleyen kişilerdir. Bu nedenle, onların gözlemleri, tecrübeleri ve geri bildirimleri, okul yönetimi ve politika yapımcıları için son derece değerlidir (Rahmat vd., 2024). Öğretmenlerin görüşleri, okulun güvenlik politikalarının oluşturulmasında, acil durum hazırlıklarının yapılmasında ve öğrencilere duygusal destek sağlanmasında temel bir rehberlik kaynağı olarak kullanılabilir. Ayrıca, öğretmenlerin görüşlerinin alınması, onların mesleki gelişimlerini destekler ve okul yönetiminin öğretmenlerin ihtiyaçlarına daha iyi cevap verebilmesine yardımcı olur. Bu nedenle, öğretmenlerin perspektiflerinin dikkate alınması, güvenli ve destekleyici bir öğrenme ortamı oluşturmak için kritik bir adımdır.

Bu araştırmanın amacı, öğrenci güvenliği ve refahına yönelik öğretmen görüşlerini incelemektir. Bu temel araştırma sorusuna yönelik aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

Öğretmenler öğrencilerin güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içi ortamda hangi önlemleri almaktadır?

Öğretmenler öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını nasıl desteklemektedir?

Öğretmenler sınıf içi davranış sorunlarıyla nasıl başa çıkmaktadır?

Öğretmenler öğrencilerin zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaştıklarında hangi adımları atmaktadır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada nitel bir araştırma yaklaşımı olan durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışmaları, olaylar, kişiler veya gruplar gibi bir veya daha fazla durumun derinlemesine incelenmesini içerir. Senaryoyu etkileyen ya da senaryodan etkilenen unsurların incelenmesi üzerinde durulur (Cohen, Manion ve Morrison, 2005; Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Ankara ilinde görev yapan 15 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma için katılımcıların seçilmesi sürecinde çalışma grubunun belirlenmesinde maksimum çeşitlilik örnekleme yaklaşımı kullanılmıştır. Maksimum çeşitlilik örnekleme yaklaşımı, evrenden araştırma konusuyla ilgili farklı ancak karşılaştırılabilir senaryoların seçilmesini ve bu senaryolara göre çalışılmasını içerir (Büyüköztürk, Kılıç, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2016; Patton, 2002). Görüşme yapılan öğretmenlerin özellikleri Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. Araştırmaya katılanların demografik değişkenleri

Kod	Cinsiyet	Branş	Yaş	Kıdem	Öğrenim Durumu
K1	Erkek	Matematik	35	10 yıl	Lisans
K2	Kadın	Türkçe	42	18 yıl	Yüksek Lisans
K3	Kadın	Fen Bilgisi	28	5 yıl	Lisans
K4	Erkek	Sosyal Bilgisi	45	22 yıl	Lisans
K5	Kadın	İngilizce	38	15 yıl	Yüksek Lisans
K6	Erkek	Beden Eğitimi	30	8 yıl	Lisans
K7	Kadın	Müzik	50	25 yıl	Lisans
K8	Erkek	Teknoloji	33	12 yıl	Lisans
K9	Kadın	Görsel Sanat	40	20 yıl	Yüksek Lisans
K10	Erkek	Rehberlik	37	14 yıl	Lisans
K11	Kadın	İlkokul	31	7 yıl	Lisans
K12	Kadın	Ortaokul	55	30 yıl	Lisans
K13	Erkek	Matematik	48	23 yıl	Yüksek Lisans
K14	Kadın	Okul Öncesi	29	6 yıl	Lisans
K15	Erkek	Fen Bilgisi	44	19 yıl	Yüksek Lisans

Katılımcıların demografik bulgularının yer aldığı Tablo1'e göre araştırmaya katılan 15 katılımcının %53,3'ü (8 kişi) kadın iken %46,7'si (7 kişi) erkektir. Branş bazında dağılıma bakıldığında, matematik branşında 2 kişi (%13,3), Türkçe branşında 1 kişi (%6,7), fen bilgisi, sosyal bilgisi, İngilizce, beden eğitimi, müzik, teknoloji, görsel sanat, rehberlik, ilkökul, ortaokul, okul öncesi ve fen bilgisi branşlarında ise 1'er kişi (%6,7) bulunmakta olup katılımcıların çoğunluğunun matematik, Türkçe, sosyal bilgisi ve İngilizce gibi derslerde uzmanlaştığı görülmektedir. Yaş dağılımı incelendiğinde, katılımcıların yaş ortalaması 38,9'dur. En genç katılımcı 28 yaşında iken en yaşlı katılımcı 55 yaşında olduğu görülmektedir. Yine kıdem süreleri dikkate alındığında, katılımcıların kıdem süresi ortalama olarak 15,4 yıl olup, kıdem süreleri 5 yıl ve 30 yıl arasında değişmektedir. Son olarak katılımcıların %60'ı (9 kişi) lisans düzeyinde eğitim almışken, %40'ının (6 kişi) yüksek lisans düzeyinde eğitim aldığı belirlenmiştir.

Veri toplama araçları ve verilerin toplanması

Çalışma verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen ve dört sorudan oluşan yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılarak elde edilmiştir. Görüşme formundaki soruların anlaşılabilirliğini ve araştırmanın hedefleriyle uyumunu tespit etmek için dört uzmanla iletişime geçilmiştir. Uzmanların çoğundan (%75) görüş birliği alan sorular taslak görüşme formundaki orijinal haliyle korunmuştur. Revizyon gerektiren sorular, uzmanlar tarafından sağlanan yorum ve fikirlerle uyumlu olacak şekilde değiştirilerek etkinlik ve uygunlukları sağlanmıştır. Görüşme formunun etkililiğini değerlendirmek amacıyla, işe yeni başlayan ve 1-1,5 yıllık deneyime sahip üç öğretmenle görüşülmüştür. Amaç, öğretmenlerin formdaki soruları doğru anlayıp anlamadıklarını ve formun araştırma için uygun olup olmadığını belirlemektir. Sonuçlar, öğretmenlerin görüşme formundaki soruları anladıklarını açıkça göstermiştir.

Görüşmeler önceden belirlenen gün ve saatlerde uygun bir ortamda gerçekleştirilmiştir. Ayrıca araştırmacı, İstanbul, Konya ve Gaziantep gibi diğer illerde görev yapan öğretmenlerle

görüşmek için "Skype" programını kullanmıştır. Gönüllü katılımlarına göre seçilen öğretmenlerle yapılan görüşmeler, öğretmenlerin onayı ile ses kayıt cihazı kullanılarak kaydedilmiştir. Her bir öğretmenin görüşme süresi 30 ila 35 dakika arasında değişmiştir. Görüşme kayıtları daha sonra bir bilgisayar kullanılarak yazıya dökülmüştür.

Veri analizi

Çalışmanın verileri görüşme notlarını içermektedir. Veriler betimsel analiz ve içerik analizi yaklaşımları kullanılarak analiz edilmiştir. Potansiyel eğitimcilerle yapılan ve ses kayıt cihazı kullanılarak kaydedilen görüşmeler yazıya dökülmüş ve ardından incelenmiştir. Görüşme verilerinin incelenmesi sırasında, betimsel analitik teknikler kullanılarak tümdengelim yaklaşımı kullanılmıştır. Bu yöntem, öğretmen adaylarının karşılaştığı belirli zorluklara ilişkin mevcut bir literatür olduğu için seçilmiştir. Betimsel analiz tekniği, toplanan verilerin belirlenen temalar temelinde özetlenmesini ve yorumlanmasını içerir. Betimsel analizin dört aşaması vardır: analitik çerçevenin oluşturulması, verilerin tema çerçevesine göre düzenlenmesi, bulguların sunulması ve sonuçların değerlendirilmesi (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu araştırmadaki betimsel analizde aşağıdaki adımlar izlenmiştir. İlk olarak, kavramsal çerçeveye uygun olarak hazırlanan görüşme soruları kullanılarak veri analizi için bir tema çerçevesi oluşturulmuştur. Daha sonra, tema çerçevesine uygun olarak elde edilen veriler sistematik olarak tutarlı bir bütün halinde düzenlenmiştir. Araştırma, verilerin tema çerçevesine göre düzenlenmesini ve betimsel analiz yaklaşımı, özellikle de içerik analizi kullanılarak analiz edilmesini içermektedir. Veriler, ana temalar halinde kategorize edilerek, her bir kategoriye kodlar atanarak ve ardından alt temalara bölünerek sistematik olarak analiz edilmiştir. Veriler kapsamlı bir şekilde değerlendirilmiş ve belirlenen temalar, alt temalar ve kodlar temelinde yeniden yapılandırılmıştır. Ayrıca, her bir alt tema içindeki öğretmen görüşlerinin (kodların) ortaya çıkma oranı hesaplanmış ve her bir alt tema ve kodun frekansları ve yüzdeleri tablo formatında belgelenmiştir. Sonuçlar, öğretmenlerin bakış açılarını doğru ve kapsamlı bir şekilde aktarmak için kelimesi kelimesine alıntılarla desteklenmiştir. Araştırma, verilerin güvenilirliğini ve doğruluğunu garanti altına almak için birçok yöntem içermektedir. Nitel araştırmada güvenilirlik, araştırma prosedürlerindeki tutarlılık derecesiyle ilgilidir. Nitel araştırmada güvenilirlik, çalışma hedeflerinin açıkça ifade edilmesi, araştırmacının rolünün açıkça tanımlanması ve kodlamanın tutarlılığının incelenmesi gibi birçok yaklaşımla artırılabilir (Miles & Huberman, 1994). Bu çalışmada verilerin dış güvenilirliğini (teyit edilebilirliğini) artırmak için araştırmacının pozisyonu, veri kaynağı olarak kullanılan öğretmenler, veri analizinde kullanılan kavramsal çerçeve ve uygulanan tüm prosedürler hakkında kapsamlı açıklamalar yapılmıştır. Verilerin iç güvenilirliğini artırmak için, veri analizi önceden oluşturulmuş ve titizlikle belirlenmiş bir kavramsal çerçeve kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma soruları açık ve doğru bir şekilde ifade edilmiştir. Ayrıca, görüşmelerden toplanan veriler iki farklı kodlayıcı tarafından bağımsız olarak kodlanmış ve kodlayıcılar arasındaki uyum düzeyi yüzde olarak ölçülmüştür. Miles ve Huberman'a (1994) göre, kodlayıcılar arasında %70'lik bir uyum varsa güvenilirlik derecesi tatmin edici olarak kabul edilecektir. Hesaplamalar, kodlayıcılar arasında %72'lik bir uyum olduğunu ortaya koymuştur ve bu da tatmin edici düzeyde bir kodlama güvenilirliğine işaret etmektedir.

Geçerlilik ve Güvenilirliğin Değerlendirilmesi

Nitel araştırmada iç geçerlilik sonuçların anlamlılığı ve güvenilirliği anlamına gelirken, dış geçerlilik bulguların diğer bağlamlara uygulanabilirliği veya uygunluğu ile ilgilidir (Miles & Huberman, 1994). Araştırma boyunca araştırmacı, verilerin iç geçerliliğini (inandırıcılığını) artırmak için sonuçların bütünlüğünü ve tutarlılığını sürekli olarak değerlendirmiştir.

Eğitmenlerle yapılan görüşmeler, sürekli katılımı kolaylaştırmak için kasıtlı olarak uzatılmıştır. Araştırmayı farklı perspektiflerden analiz etmek üzere, çalışma konusuna ilişkin geniş bir anlayışa sahip profesyoneller görevlendirilmiştir. Araştırmada, eğitmenlerin istihdam edildiği il, yerleşim yeri ve okul düzeyi gibi değişkenlerde çeşitliliği garanti altına almak için kasıtlı bir örneklem stratejisi olan maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Ayrıca, sonuçlar birebir alıntılar kullanılarak doğrulanmıştır. Nitel verilerin dış geçerliliğini (aktarılabiliğini) artırmak için görüşme formunun hazırlanması, veri toplama ve analitik prosedürler kapsamlı bir şekilde açıklanmıştır. Ayrıca, çalışmanın sonuçları temalar, alt temalar ve kodlar kullanılarak etkili bir şekilde aktarılmış ve gelecekteki araştırmacıların aynı konuyu karşılaştırma ve analiz etme becerileri kolaylaştırılmıştır.

Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde öğrenci güvenliği ve refahı konusunda öğretmenlerin görüşlerini anlamak için araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme formu üzerinden elde edilen veriler analiz edilmiştir. Görüşme formunda yer alan açık uçlu sorulara katılımcılar tarafından verilen cevaplar tematik analize tabi tutulmuş, oluşturulan tema ve kodlar tablolar halinde aşağıda sunulmuştur.

Öğrencilerin güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içi ortamda alınan önlemlere ilişkin katılımcı değerlendirmeleri

Araştırma kapsamında öğretmenlere sorulan “Öğrencilerin güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içi ortamda hangi önlemleri alıyorsunuz? Bu önlemleri nasıl uyguluyorsunuz?” sorusu üzerine, elde edilen temalar ve kodlara ait detaylar Tablo 2' de sunulmuştur.

Tablo 2. Öğrencilerin güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içi ortamda alınan önlemlere ilişkin bulgular

Temalar	Kodlar	f
Sınıf Kuralları ve Düzen	Sınıf kurallarının belirlenmesi ve uygulanması	3
	Fiziksel çevrenin düzenlenmesi ve güvenlik ekipmanları kullanma	2
	Disiplinli bir ortamın oluşturulması	2
	Güvenlik bilinci oluşturucu etkinliklerin düzenlenmesi	4
Sosyal ve Duygusal Destek	Sosyal ve duygusal destek sistemlerinin kurulması	3
	Rehberlik hizmetlerine yönlendirme yapılması	2
	Olumlu iletişim ortamının oluşturulması ve iş birliği	3
	Destekleyici bir öğretim tarzının benimsenmesi	1
Acil Durum Hazırlıkları ve Kontroller	Acil durum prosedürlerinin sık sık tekrar edilmesi	3
	Sınırlı ve denetlenen fiziksel ortamların oluşturulması	2
	Risklerin minimize edilmesi	3
	Güvenlik kontrollerinin sık sık yapılması ve rapor edilmesi	2

Tablo 2 incelendiğinde; öğrencilerin güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içi ortamda alınan önlemlere ilişkin olarak öğretmenlerin görüşlerinin; “sınıf kuralları ve düzen, sosyal ve duygusal destek, acil durum hazırlıkları ve kontroller” olmak üzere üç tema altında toplandığı görülmektedir. Sınıf kuralları ve düzen teması altında; “sınıf kurallarının belirlenmesi ve uygulanması, fiziksel çevrenin düzenlenmesi ve güvenlik ekipmanları kullanma, disiplinli bir ortamın oluşturulması, güvenlik bilinci oluşturucu etkinliklerin düzenlenmesi” olmak üzere

dört kod bulunduğu görülmektedir. Öğrencilerin güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içi ortamda alınan önlemlere yönelik olarak sınıf kuralları ve düzen konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

(K1) "Sınıf içi güvenliği ve refahı sağlamak için ilk olarak sınıf kurallarını öğrencilerle birlikte belirliyoruz ve bu kurallara uyulmasını sağlıyoruz. Kuralların oluşturulmasında öğrencilerin katılımı önemlidir."

(K2) "Sınıf içinde öğrencilerin güvenliğini sağlamak için sınıf düzenini oluşturuyor ve sınıfın fiziksel çevresini düzenli olarak kontrol ediyoruz. Güvenlik ekipmanlarını ve acil durum prosedürlerini belirgin şekilde gösteriyoruz."

(K3) "Öğrencilerin güvenliği için sınıf içinde disiplinli bir ortam oluşturuyoruz. Öğrencilerin birbirine saygı duymasını teşvik ediyor ve istenmeyen davranışların hızla ele alınmasını sağlıyoruz."

(K4) "Sınıf içinde öğrencilerin güvenliği için sık sık güvenlik bilinci oluşturuvcu etkinlikler düzenliyoruz. Öğrencilere tehlikeler hakkında bilgi veriyor ve kendilerini nasıl koruyacaklarını öğretiyoruz."

(K7) "Öğrencilerin güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içinde olumlu bir iletişim ortamı oluşturuyoruz. Öğrencilerin sorunlarını dinliyor ve çözüm bulmak için iş birliği yapıyoruz."

(K8) "Sınıf içinde öğrencilerin güvenliği için sınırlı ve denetlenen fiziksel ortamlar oluşturuyoruz. Öğrencilerin tehlikeli malzemelere erişimini engelliyor ve etkinlikler sırasında güvenlik önlemleri alıyoruz."

(K12) "Sınıf içinde öğrencilerin güvenliği için sosyal medya ve diğer dijital platformların güvenli kullanımı konusunda eğitimler düzenliyoruz. Öğrencilere çevrimiçi tehlikeler konusunda bilgi veriyor ve dijital güvenlik becerileri kazandırıyoruz."

(K13) "Öğrencilerin güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içinde düzenli olarak güvenlik önlemleriyle ilgili konuşuyoruz. Öğrencileri olası tehlikelere karşı bilinçlendiriyor ve risklerle başa çıkma becerileri kazandırıyoruz."

Sosyal ve duygusal destek teması altında; "sosyal ve duygusal destek sistemlerinin kurulması, rehberlik hizmetlerine yönlendirme yapılması, olumlu iletişim ortamının oluşturulması ve iş birliği, destekleyici bir öğretim tarzının benimsenmesi" olmak üzere dört kod bulunduğu görülmektedir. Öğrencilerin güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içi ortamda alınan önlemlere yönelik olarak sosyal ve duygusal destek konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

(K5) "Öğrencilerin güvenliğini sağlamak için sınıf içinde sosyal ve duygusal destek sistemleri kuruyoruz. Öğrencilerin duygusal ihtiyaçlarını anlamak ve gerektiğinde profesyonel destek sağlamak için rehberlik hizmetlerine yönlendirme yapıyoruz."

(K7) "Öğrencilerin güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içinde olumlu bir iletişim ortamı oluşturuyoruz. Öğrencilerin sorunlarını dinliyor ve çözüm bulmak için iş birliği yapıyoruz."

(K9) "Öğrencilerin güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içindeki tüm etkinlikleri önceden planlıyor ve riskleri minimize ediyoruz. Her öğrencinin ihtiyaçlarına ve güvenliğine uygun ortamlar oluşturuyoruz."

(K10) "Sınıf içinde öğrencilerin güvenliği için duygusal olarak destekleyici bir öğretim tarzı benimsiyoruz. Öğrencilerin endişelerini ve kaygılarını dikkate alıyor ve onlara güvenilir bir destek kaynağı olduğumuzu hissettiriyoruz."

(K13) "Öğrencilerin güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içinde düzenli olarak güvenlik önlemleriyle ilgili konuşuyoruz. Öğrencileri olası tehlikelere karşı bilinçlendiriyor ve risklerle başa çıkma becerileri kazandırıyoruz."

(K15) "Öğrencilerin güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içinde açık bir iletişim ortamı oluşturuyoruz. Öğrencilere her zaman endişelerini ifade etme ve yardım isteme konusunda cesaretlendiriyoruz."

Acil durum hazırlıkları ve kontroller teması altında; "acil durum prosedürlerinin sık sık tekrar edilmesi, sınırlı ve denetlenen fiziksel ortamların oluşturulması, risklerin minimize edilmesi, güvenlik kontrollerinin sık sık yapılması ve rapor edilmesi" olmak üzere dört kod bulunduğu görülmektedir. Öğrencilerin güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içi ortamda alınan önlemlere yönelik olarak acil durum hazırlıkları ve kontroller konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

(K6) "Sınıf içinde öğrencilerin güvenliği için acil durum prosedürlerini sık sık tekrar ediyoruz ve bu prosedürleri tatbikatlarla pratiğe dönüştürüyoruz. Öğrencileri olası acil durumlar konusunda hazırlıklı olmaları için eğitiyoruz."

(K8) "Sınıf içinde öğrencilerin güvenliği için sınırlı ve denetlenen fiziksel ortamlar oluşturuyoruz. Öğrencilerin tehlikeli malzemelere erişimini engelliyor ve etkinlikler sırasında güvenlik önlemleri alıyoruz."

(K9) "Öğrencilerin güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içindeki tüm etkinlikleri önceden planlıyor ve riskleri minimize ediyoruz. Her öğrencinin ihtiyaçlarına ve güvenliğine uygun ortamlar oluşturuyoruz."

(K11) "Öğrencilerin güvenliği için sınıf içinde sık sık güvenlik kontrolleri yapıyoruz ve herhangi bir tehlikeli durumu hızla rapor ediyoruz. Öğrencilere güvenlikle ilgili bilgiler vermeyi ve güvenlik farkındalığı oluşturmayı önemsiyoruz."

Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını nasıl izledikleri ve destekledikleri yönündeki öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi

Araştırma kapsamında öğretmenlere sorulan "Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını nasıl izliyor ve destekliyorsunuz? Bu süreçte hangi stratejileri kullanıyorsunuz?" sorusu üzerine, elde edilen temalar ve kodlara ait detaylar Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını nasıl izledikleri ve destekledikleri yönündeki öğretmen görüşlerine ilişkin bulgular

Temalar	Kodlar	f
Duygusal ve Psikolojik Refahın İzlenmesi	Gözlem ve Bireysel Görüşmeler	3
	Anketler ve Geri Bildirimler	2
	Portfolyo ve Gözlem Defterleri	3
	Duygusal Kontrol Listeleri	3
Duygusal ve Psikolojik Refahın Desteklenmesi	Duygusal Farkındalık Etkinlikleri	3
	Güvenli İletişim Ortamı	2
	Duygusal Regülasyon Teknikleri	3
	Güvenlik Hissi ve Destek Grupları	2

Tablo 3 incelendiğinde; öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını nasıl izledikleri ve destekledikleri yönündeki öğretmen görüşlerinin; “duygusal ve psikolojik refahın izlenmesi ile duygusal ve psikolojik refahın desteklenmesi” temaları altında toplandığı görülmektedir. Duygusal ve psikolojik refahın izlenmesi teması altında; “gözlem ve bireysel görüşmeler, anketler ve geri bildirimler, portfolyo ve gözlem defterleri, duygusal kontrol listeleri” olmak üzere dört kod bulunduğu görülmektedir. Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını nasıl izledikleri konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

(K1) “Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını izlemek için düzenli olarak sınıf içi gözlem yapar ve öğrencilerin davranışlarını dikkatlice takip ederim. Özellikle değişen davranışlar veya duygusal iniş çıkışlar gördüğümde öğrencilerle bireysel görüşmeler yaparım.”

(K3) “Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını izlemek için düzenli olarak öğrenci anketleri ve geribildirimler alırım. Bu sayede öğrencilerin duygusal durumları hakkında daha iyi bilgi edinirim ve gerektiğinde destek sağlayabilirim.”

(K5) “Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını izlemek için haftalık bireysel görüşmeler yaparım. Öğrencilerin yaşadıkları zorlukları dinler ve gerektiğinde rehberlik hizmetlerine yönlendiririm.”

(K7) “Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını izlemek için sınıf içinde anonim duygu durumu anketleri düzenlerim. Bu sayede öğrencilerin duygusal durumlarını anlamak ve gerektiğinde destek sağlamak daha kolay olur.”

(K9) “Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını izlemek için öğrenci portfolyoları ve gözlem defterleri tutarım. Bu sayede öğrencilerin gelişimini takip eder ve gerektiğinde destek sağlarım.”

(K11) “Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını izlemek için sınıf içinde anonim duygu defterleri kullanırım. Öğrencilerin duygularını ifade etmelerini ve duygusal ihtiyaçlarını belirtmelerini teşvik ederim.”

(K13) “Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını izlemek için sınıf içinde düzenli olarak duygusal kontrol listeleri kullanırım. Bu listeler sayesinde öğrencilerin duygusal durumlarını izler ve gerektiğinde destek sağlarım.”

(K15) “Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını izlemek için sınıf içinde düzenli olarak duygusal durum kontrol listeleri uygularım. Bu sayede öğrencilerin duygusal değişimlerini takip eder ve gerektiğinde destek sağlarım.”

Duygusal ve psikolojik refahın desteklenmesi teması altında; “duygusal farkındalık etkinlikleri, güvenli iletişim ortamı, duygusal regülasyon teknikleri, güvenlik hissi ve destek grupları” olmak üzere dört kod bulunduğu görülmektedir. Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını nasıl destekledikleri konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

(K2) “Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını desteklemek için sınıf içinde duygusal farkındalık etkinlikleri düzenlerim. Öğrencilere duygularını ifade etme ve duygusal düzenleme becerileri kazandırmaya yönelik pratikler uygularım.”

(K4) "Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını desteklemek için sınıf içinde güvenli bir ortam oluştururum. Öğrencilere açık bir iletişim ortamı sunar, duygularını ifade etmelerini teşvik ederim."

(K6) "Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını desteklemek için sınıf içinde duygusal zeka eğitimine yer veririm. Öğrencilere duygularını tanıma, anlama ve yönetme becerilerini öğretirim."

(K8) "Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını desteklemek için sınıf içinde grup terapi ve destek grupları düzenlerim. Öğrenciler arasında dayanışma ve destek ağları oluşturarak duygusal güçlenmeyi sağlarım."

(K10) "Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını desteklemek için sınıf içinde duygusal regülasyon teknikleri uygularım. Öğrencilere nefes alma egzersizleri, meditasyon ve gevşeme teknikleri gibi stratejiler öğretirim."

(K12) "Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını desteklemek için sınıf içinde duygusal zeka oyunları ve etkinlikleri düzenlerim. Bu etkinlikler sayesinde öğrencilerin duygusal becerilerini geliştirir ve empati kurmalarını sağlarım."

(K14) "Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını desteklemek için sınıf içinde duygusal güvenlik hissini teşvik ederim. Öğrencilere kendilerini ifade etme fırsatı sunar, duygularını paylaşmalarını sağlarım."

Öğretmenlerin sınıf içi davranış sorunlarıyla nasıl başa çıktıkları yönündeki değerlendirmeleri

Araştırma kapsamında öğretmenlere sorulan "Sınıf içi davranış sorunlarıyla nasıl başa çıkıyorsunuz ve öğrencilerin güvenliğini nasıl sağlıyorsunuz?" sorusu üzerine, elde edilen temalar ve kodlara ait detaylar Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Öğretmenlerin sınıf içi davranış sorunlarıyla nasıl başa çıktıklarına ilişkin bulgular

Temalar	Kodlar	f
Sınıf İçi Disiplin ve Kurallar	Kuralların Belirlenmesi ve Uygulanması	3
	Tutarlı ve Adil Disiplin Politikası İzleme	2
	Alternatif Davranış Stratejileri Öğretme	2
	Hızlı ve Etkin Müdahale	2
Öğrencilerle İletişim ve İş Birliği	Seçenekler Sunma ve Olumlu Davranışları Ödüllendirme	3
	Kuralların Ortak Belirlenmesi ve Uygulanması	4
	Empati ve Olumlu İletişim Stratejileri Kullanma	3
	Özgüven Kazandırma ve Sorumluluk Almaya Teşvik Etme	2

Tablo 4 incelendiğinde; öğretmenlerin sınıf içi davranış sorunlarıyla nasıl başa çıktıklarına ilişkin görüşlerinin; "sınıf içi disiplin ve kurallar ile öğrencilerle iletişim ve iş birliği" temaları altında toplandığı görülmektedir. Sınıf içi disiplin ve kurallar teması altında; "kuralların belirlenmesi ve uygulanması, tutarlı ve adil disiplin politikası izleme, alternatif davranış stratejileri öğretme, hızlı ve etkin müdahale" olmak üzere dört kod bulunduğu görülmektedir. Sınıf içi disiplin ve kurallar konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

(K1) "Sınıf içi davranış sorunlarıyla başa çıkmak için öncelikle sınıf kurallarını net bir şekilde belirliyoruz ve bu kurallara uyulmasını sağlıyoruz. Öğrencilerin güvenliği için sınıf içinde disiplinli bir ortam oluşturmuyoruz."

(K3) "Sınıf içi davranış sorunlarını çözmek için öğrencilere seçenekler sunuyoruz ve olumlu davranışları ödüllendiriyoruz. Aynı zamanda istenmeyen davranışları net bir şekilde tanımlıyor ve bu davranışların sonuçlarını belirgin bir şekilde açıklıyoruz."

(K6) "Sınıf içi davranış sorunlarını çözmek için sınıf içinde tutarlı ve adil bir disiplin politikası izliyoruz. Öğrencilere beklentileri net bir şekilde belirtiyor ve sınıf kurallarına uyulmasını sağlıyoruz."

(K8) "Sınıf içindeki davranış sorunlarına hızlı bir şekilde müdahale ediyoruz ve gerekli durumlarda yardım istiyoruz. Öğrencilerin güvenliğini sağlamak için sınıf içindeki herhangi bir olumsuz davranışı derhal ele alıyoruz."

(K11) "Öğrencilerin güvenliğini sağlamak için sınıf içindeki herhangi bir tehlikeli durumu hemen rapor ediyoruz ve gerekli önlemleri alıyoruz. Ayrıca öğrencilere güvenli davranma ve riskli durumlardan kaçınma konusunda eğitim veriyoruz."

(K14) "Sınıf içi davranış sorunlarını çözmek için öğrencilerle birlikte kurallar belirliyoruz ve bu kurallara uyulmasını sağlıyoruz. Ayrıca sınıf içinde olumlu davranışları teşvik etmek için öğrencilere ödüller ve övgüler veriyoruz."

Öğrencilerle iletişim ve iş birliği teması altında; "seçenekler sunma ve olumlu davranışları ödüllendirme, kuralların ortak belirlenmesi ve uygulanması, empati ve olumlu iletişim stratejileri kullanma, özgüven kazandırma ve sorumluluk almaya teşvik etme" olmak üzere dört kod bulunduğu görülmektedir. Öğrencilerle iletişim ve iş birliği konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

(K2) "Öğrencilerle empati kurarak ve olumlu iletişim stratejileri kullanarak sınıf içi davranış sorunlarıyla başa çıkıyoruz. Sorunları konuşarak çözüm bulmaya yönelik bir yaklaşım benimsiyoruz ve öğrencilere adil davranıyoruz."

(K4) "Öğrencilerle iş birliği yaparak sınıf içi davranış sorunlarını çözüyoruz. Öğrencilerin görüşlerini alıyor ve çözüm önerilerine açık bir şekilde yaklaşıyoruz. Böylece öğrencilerin güvenliğini ve refahını koruyoruz."

(K5) "Sınıf içi davranış sorunlarıyla başa çıkmak için sakin ve anlayışlı bir yaklaşım benimsiyoruz. Sorunlu durumları hemen çözmeye çalışmak yerine öğrencilerle iletişim kurarak durumu anlamaya ve çözüm bulmaya çalışıyoruz."

(K7) "Sınıf içi davranış sorunlarıyla başa çıkmak için öğrencilere alternatif davranış stratejileri öğretiyoruz. Öğrencilere duygularını ifade etme ve olumlu iletişim kurma becerilerini geliştirmeleri için fırsatlar sunuyoruz."

(K9) "Öğrencilerle açık ve samimi bir iletişim kurarak sınıf içi davranış sorunlarını çözüyoruz. Öğrencilere davranışlarının sonuçlarını anlatıyor ve olumlu davranışları teşvik ediyoruz."

(K10) "Sınıf içi davranış sorunlarını çözmek için pozitif pekiştirme tekniklerini kullanıyoruz. Öğrencilere istenmeyen davranışlarının yerine olumlu davranışları tercih etmeleri için motivasyon sağlıyoruz."

(K12) "Sınıf içi davranış sorunlarıyla başa çıkmak için öğrencilere özgüven kazandıran ve sorumluluk almalarını teşvik eden bir yaklaşım benimsiyoruz. Öğrencilerin kendi davranışlarının sorumluluğunu almalarını sağlıyoruz."

(K13) "Sınıf içi davranış sorunlarını çözmek için öğrencilere rehberlik ediyor ve empati kuruyoruz."

(K14) "Sınıf içi davranış sorunlarını çözmek için öğrencilerle birlikte kurallar belirliyoruz ve bu kurallara uyulmasını sağlıyoruz. Ayrıca sınıf içinde olumlu davranışları teşvik etmek için öğrencilere ödülleri ve övgüleri veriyoruz."

(K15) "Öğrencilerin güvenliğini sağlamak için sınıf içinde etkili iletişim ve problem çözme becerileri üzerine odaklanıyoruz. Öğrencilere anlaşmazlıkları çözmek için uygun stratejiler öğretiyor ve çatışma durumlarında nasıl başa çıkacaklarını öğretiyoruz."

Öğrenciler zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaştıklarında öğretmenlerin izledikleri stratejilere yönelik değerlendirmeleri

Araştırma kapsamında öğretmenlere sorulan "Öğrencilerin zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaştıklarında hangi adımları atıyorsunuz? Bu konularda öğrencilere nasıl destek oluyorsunuz?" sorusu üzerine, elde edilen temalar ve kodlara ait detaylar Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Öğrenciler zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaştıklarında öğretmenlerin izledikleri stratejilere ilişkin bulgular

Temalar	Kodlar	f
Acil Müdahale ve Bildirim	Hızlı Müdahale ve Güvenli Ortam Sağlama	7
	Sorunu Yetkililere Bildirme ve Soruşturma Sürecini Başlatma	11
	Güvenli Ortam Sağlama Koruma	8
	Destek Önlemlerini Alma	9
Öğrencilere Destek ve Rehberlik	Duygusal ve Psikolojik Destek Sağlama ve Empati Kurma	12
	Rehberlik Hizmetlerine Yönlendirme	5
	Kendini İfade Etme ve Güvenli Ortam Sağlama	5
	Sorunlarla Başa Çıkma Stratejileri Öğretme ve Destekleme	4

Tablo 5 incelendiğinde; Öğrenciler zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaştıklarında öğretmenlerin izledikleri stratejilere yönelik görüşlerinin; "acil müdahale ve bildirim ile öğrencilere destek ve rehberlik" temaları altında toplandığı görülmektedir. Acil müdahale ve bildirim teması altında; "hızlı müdahale ve güvenli ortam sağlama, sorunu yetkililere bildirme ve soruşturma sürecini başlatma, güvenli ortam sağlama koruma, destek önlemlerini alma" olmak üzere dört kod bulunduğu görülmektedir. Öğrenciler zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaştıklarında acil müdahale ve bildirim stratejisi izleme konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

(K1) "Öğrencilerin zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaştıklarında hemen müdahale ediyor ve öğrencilerin güvenliğini sağlamak için gerekli önlemleri alıyorum.."

(K3) "Öğrencilerin zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaşmaları durumunda hemen konuyu yetkililere bildiriyorum ve soruşturma sürecini başlatıyorum. Öğrencilere gereken destek ve korumayı sağlıyorum ve aileleriyle iletişim halinde oluyorum."

(K5) "Öğrencilerin zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaşmaları durumunda hemen müdahale ediyor ve bu durumu yetkililere bildiriyorum. ..."

(K6) "Zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaşan öğrencilere karşı duyarlı bir yaklaşım sergiliyorum ve onları desteklemek için gerekli adımları atıyorum. Öğrencilere güvenli bir ortam sağlayarak konuşmalarını teşvik ediyor ve gereken desteği sağlıyorum."

(K7) "Öğrencilerin zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaşmaları durumunda hemen müdahale ediyor ve bu durumu ilgili birimlere bildiriyorum. ..."

(K8) "... Sonrasında, gerekli mercilere bildirerek soruşturma sürecini başlatıyor ve öğrencilere gereken desteği sağlıyorum."

(K9) "Öğrencilerin zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaşmaları durumunda derhal müdahale ediyor ve bu durumu okul yönetimine rapor ediyorum. ..."

(K10) "Zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaşan öğrencilere derhal müdahale ediyor ve bu durumu ilgili birimlere bildirerek gereken adımları atıyorum. ..."

(K11) "Öğrencilerin zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaşmaları durumunda hemen müdahale ediyor ve bu durumu ilgili birimlere bildirerek gerekli önlemleri alıyorum. ..."

(K12) "... ve bu durumu ciddiye alıyorum. Ardından, okul yönetimiyle iş birliği yaparak gereken adımları atıyorum ve öğrencilere gereken desteği sağlıyorum."

(K13) "Öğrencilerin zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaşmaları durumunda hemen müdahale ediyor ve gerekli mercilere bildiriyorum. Öğrencilere güvenli bir ortam sağlıyor ve onları dinleyerek duygusal destek sağlıyorum."

(K14) "... Ardından, gerekli mercilere bilgi vererek soruşturma sürecini başlatıyor ve öğrencilere gereken korumayı sağlıyorum."

(K15) "Öğrencilerin zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaşmaları durumunda hemen müdahale ediyor ve bu durumu okul yönetimine rapor ediyorum."

Öğrencilere destek ve rehberlik teması altında; "duygusal ve psikolojik destek sağlama ve empati kurma, rehberlik hizmetlerine yönlendirme, kendini ifade etme ve güvenli ortam sağlama, sorunlarla başa çıkma stratejileri öğretme ve destekleme" olmak üzere dört kod bulunduğu görülmektedir. Öğrenciler zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaştıklarında öğrencilere destek ve rehberlik stratejisi izleme konusunda görüş ifade eden katılımcılardan bazılarının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir;

(K2) "Zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaşan öğrencilere duygusal destek sağlıyorum ve gerektiğinde rehberlik hizmetlerine yönlendiriyorum. Öğrencilere yaşadıkları durumlarla başa çıkma stratejileri öğretiyor ve güvenli bir ortam sağlıyorum."

(K4) "Zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaşan öğrencilere önce dinliyor ve onların duygularını anlamaya çalışıyorum. ..."

(K5) "... Öğrencilere psikolojik destek sağlıyor ve güvenli bir ortam oluşturarak kendilerini ifade etmelerini sağlıyorum."

(K6) "Zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaşan öğrencilere karşı duyarlı bir yaklaşım sergiliyorum ve onları desteklemek için gerekli adımları atıyorum. Öğrencilere güvenli bir ortam sağlayarak konuşmalarını teşvik ediyor ve gereken desteği sağlıyorum."

(K7) "... Öğrencilere duygusal destek sağlıyor ve gereken koruma önlemlerini alıyorum."

(K8) "Zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaşan öğrencilere destek olmak için önce onları dinliyorum ve duygusal ihtiyaçlarını anlamaya çalışıyorum. ..."

(K9) "... Öğrencilere güvenli bir ortam sağlıyor ve onlara gereken desteği sunuyorum."

(K10) "... Öğrencilere psikolojik destek sağlıyor ve güvenli bir ortam oluşturarak kendilerini ifade etmelerini teşvik ediyorum."

(K11) "... Öğrencilere duygusal destek sağlayarak onların güvenliğini ve refahını ön planda tutuyorum."

(K12) "Zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaşan öğrencilerle empati kurarak onların duygularını anlamaya çalışıyorum ve bu durumu ciddiye alıyorum. ..."

(K13) "... Öğrencilere güvenli bir ortam sağlıyor ve onları dinleyerek duygusal destek sağlıyorum."

(K14) "Zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaşan öğrencilere karşı duyarlı bir yaklaşım sergiliyorum ve onları dinleyerek duygusal destek sağlıyorum. ..."

(K15) "... Öğrencilere duygusal destek sağlıyor ve onları desteklemek için gereken adımları atıyorum."

Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmada, öğretmenlerin öğrenci güvenliği ve refahını sağlamak için sınıf içi ortamda aldıkları önlemlere ilişkin görüşlerinin üç temada toplandığı belirtilmektedir. Sınıf kuralları ve düzen teması altında, öğretmenlerin sınıf kurallarının belirlenmesi ve uygulanması, fiziksel çevrenin düzenlenmesi, güvenlik ekipmanlarının kullanılması gibi önlemlere odaklandığı görülmektedir. Sosyal ve duygusal destek temasında ise, öğretmenlerin sosyal ve duygusal destek sistemlerinin kurulması, rehberlik hizmetlerine yönlendirme yapılması gibi adımların önemini vurguladığı anlaşılmaktadır. Son olarak, acil durum hazırlıkları ve kontroller teması altında, öğretmenlerin acil durum prosedürlerinin tekrar edilmesi, fiziksel ortamların denetlenmesi gibi güvenlik önlemlerine dikkat çektikleri gözlemlenmektedir. Bu sonuçlar, Roffey (2012) tarafından vurgulanan öğrenci güvenliği ve refahıyla ilgili görüşlerle benzerlik göstermektedir. Örneğin, Roffey (2012), öğretmenlerin sınıf kurallarının belirlenmesi ve disiplinli bir ortamın oluşturulması konusundaki önemine dikkat çekmiştir, bu da bu çalışmanın bulgularıyla uyumludur. Benzer şekilde, Graham ve diğerleri (2017), sosyal ve duygusal destek sistemlerinin kurulmasının öğrenci refahını artırmada önemli olduğunu belirtmişlerdir, ki bu da bu çalışmanın sosyal ve duygusal destek temasıyla paralellik göstermektedir. Bu bağlamda, bu çalışmanın sonuçları, daha önceki araştırmaların bulgularını destekleyerek, öğrenci güvenliği ve refahının sağlanmasında öğretmenlerin rolünün kritik olduğunu ortaya koymaktadır (Graham vd., 2017).

Bu çalışmada, öğretmenlerin öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını izleme ve destekleme yöntemlerine ilişkin görüşleri incelenmiştir. Bulgular, bu konunun "duygusal ve psikolojik refahın izlenmesi" ve "duygusal ve psikolojik refahın desteklenmesi" olarak iki temada

toplandığını göstermektedir. Duygusal ve psikolojik refahın izlenmesi teması altında, öğretmenlerin gözlem yapma, bireysel görüşmeler gerçekleştirme, anketler ve geri bildirimler toplama gibi yöntemlere önem verdikleri belirlenmiştir. Öte yandan, duygusal ve psikolojik refahın desteklenmesi teması altında, öğretmenlerin duygusal farkındalık etkinlikleri düzenleme, güvenli iletişim ortamı sağlama, duygusal regülasyon teknikleri öğretme gibi stratejilere değer verdikleri tespit edilmiştir. Bu bulgular, daha önceki araştırmalardan elde edilen sonuçlarla da tutarlılık göstermektedir. Örneğin, Danker ve diğerleri (2019), öğretmenlerin duygusal ve psikolojik refahı izleme konusundaki yöntemlerine odaklanan bir çalışmada, benzer bulgulara ulaşmışlardır. Bu bağlamda, bu çalışmanın sonuçları, önceki araştırmaların sonuçlarıyla uyumlu olduğunu göstermektedir (Danker vd., 2019). Ancak, Rahmat ve diğerleri (2024) tarafından yapılan bir çalışmada öne çıkan destekleme stratejileri bazı farklılıklar gösterebilir. Örneğin, Rahmat ve diğerleri (2024), destek gruplarının duygusal ve psikolojik refahı desteklemede etkili olduğunu belirtmişlerdir. Bu nedenle, bu çalışmanın sonuçlarıyla diğer araştırmalar arasındaki benzerlikler ve farklılıkların dikkate alınması önemlidir (Rahmat vd., 2024). Bu çerçevede, öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını izleme ve destekleme konusundaki bu öğretmen görüşlerinin, çeşitli stratejilerin kullanılmasının önemini vurgulamakta ve bu alanda daha fazla araştırma ve uygulama gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Bu çalışmada, öğretmenlerin sınıf içi davranış sorunlarıyla başa çıkma stratejileri iki temada incelenmiştir: "sınıf içi disiplin ve kurallar" ile "öğrencilerle iletişim ve iş birliği". Sınıf içi disiplin ve kurallar teması altında, öğretmenlerin kuralların belirlenmesi ve uygulanması, adil ve tutarlı disiplin politikalarının izlenmesi, alternatif davranış stratejilerinin öğretilmesi ve hızlı etkin müdahale gibi konulara odaklandığı görülmüştür. Diğer yandan, öğrencilerle iletişim ve iş birliği teması altında, öğretmenlerin öğrencilere seçenekler sunma, olumlu davranışları ödüllendirme, kuralların ortak belirlenmesi ve uygulanması, empati ve olumlu iletişim stratejileri kullanma gibi yaklaşımlara değer verdiği tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, Kutsyuruba ve diğerleri (2015) ile Vaandering (2013) tarafından yapılan araştırmalarla benzerlik göstermektedir. Kutsyuruba ve ekibi (2015), öğretmenlerin sınıf içi disiplin konusunda adil ve tutarlı bir yaklaşım benimsemelerinin önemini vurgulamışlardır, bu da bu çalışmanın bulgularıyla uyumludur. Benzer şekilde, Vaandering (2013), öğretmenlerin öğrencilerle iş birliği içinde olmalarının sınıf içi davranış sorunlarının çözümünde etkili olduğunu belirtmiştir, ki bu da bu çalışmanın ikinci temayla paralellik göstermektedir. Ancak, bu iki çalışma arasında bazı farklılıklar da olabilir. Örneğin, Kutsyuruba ve diğerleri (2015), öğretmenlerin alternatif davranış stratejilerini öğretme konusuna daha fazla odaklanmışlardır.

Bu çalışmada, öğrencilerin zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaştıklarında öğretmenlerin izlediği stratejiler incelenmiştir. Görüşler, "acil müdahale ve bildirim" ile "öğrencilere destek ve rehberlik" temaları altında toplanmıştır. Acil müdahale ve bildirim teması altında, öğretmenlerin hızlı müdahale ve güvenli bir ortam sağlama, sorunu yetkililere bildirme ve soruşturma sürecini başlatma gibi önlemlere odaklandığı belirlenmiştir. Diğer yandan, öğrencilere destek ve rehberlik teması altında, öğretmenlerin duygusal ve psikolojik destek sağlama, rehberlik hizmetlerine yönlendirme, kendini ifade etme ve güvenli bir ortam sağlama gibi stratejilere değer verdikleri görülmüştür. Bu bulgular, daha önceki araştırmalarla uyumlu olabilir. Örneğin, Danker ve diğerleri (2019), öğretmenlerin zorbalık ve istismar gibi sorunlara karşı hızlı müdahale etmenin önemini vurgulamışlardır, bu da bu çalışmanın bulgularıyla uyumlu olabilir. Benzer şekilde, Willis ve ekibi (2019), öğretmenlerin öğrencilere duygusal ve psikolojik destek sağlama konusundaki rolünü vurgulamışlardır, bu da öğrencilere

destek ve rehberlik temasıyla paralellik gösterebilir. Ancak, bu iki çalışma arasında bazı farklılıklar da bulunmaktadır. Örneğin, Willis ve diğerleri (2019), öğrencilere destek sağlama konusunda daha fazla vurgu yapmış olabilirler. Bu nedenle, bu çalışmanın sonuçları ile diğer araştırmalar arasındaki benzerlikler ve farklılıkların dikkate alınması önemlidir. Bu çerçevede, öğrencilerin zorbalık, taciz veya istismar gibi sorunlarla karşılaştıklarında öğretmenlerin izlediği stratejilerin, öğrencilerin güvenliği ve refahını korumak için çeşitli yönleri ele aldığını ve bu alandaki çalışmaların devam etmesinin önemli olduğunu göstermektedir.

Öneriler

Öğrenci güvenliği ve refahıyla ilgili öğretmen görüşlerine dayalı olarak yapılan bu çalışmanın sonuçlarına dayanarak, öğretmenlere ve yöneticilere şu önerilerde bulunulabilir:

- Sınıf kurallarının net bir şekilde belirlenmesi ve tutarlı bir şekilde uygulanması sağlanmalıdır.
- Fiziksel çevrenin düzenli tutulması ve gerekli güvenlik ekipmanlarının kullanılması önemlidir.
- Disiplinli bir ortamın oluşturulması için öğrencilere güvenlik bilinci aşılayıcı etkinlikler düzenlenmelidir.
- Sosyal ve duygusal destek sistemlerinin kurulması ve etkin bir şekilde işletilmesi gerekmektedir.
- Öğrencilere rehberlik hizmetlerine erişim sağlanmalı ve gerektiğinde yönlendirme yapılmalıdır.
- Olumlu iletişim ortamının oluşturulması ve iş birliği teşvik edilmelidir.
- Öğretim tarzında destekleyici bir yaklaşım benimsenmeli ve öğrencilerin duygusal ihtiyaçlarına duyarlılık gösterilmelidir.
- Acil durum prosedürlerinin belirlenmesi ve sık sık tekrar edilmesi önemlidir.
- Sınırlı ve denetlenen fiziksel ortamların oluşturulmasıyla risklerin minimize edilmesi sağlanmalıdır.
- Güvenlik kontrollerinin periyodik olarak yapılması ve raporlanması sürekli olarak uygulanmalıdır.
- Öğrencilerin duygusal ve psikolojik refahını izlemek için gözlem, bireysel görüşmeler, anketler ve geri bildirimler gibi yöntemler kullanılmalıdır.
- Duygusal farkındalık etkinlikleri düzenlenmeli ve güvenli iletişim ortamı sağlanmalıdır.
- Öğrencilere duygusal regülasyon teknikleri öğretmeli ve güvenlik hissi sağlayacak destek grupları oluşturulmalıdır.
- Kuralların belirlenmesi, tutarlılık ve adil disiplin politikalarının izlenmesi sağlanmalıdır.
- Öğrencilerle etkili iletişim kurulmalı, seçenekler sunulmalı ve olumlu davranışlar ödüllendirilmelidir.
- Empati ve olumlu iletişim stratejileri kullanılarak öğrencilere özgüven kazandırılmalı ve sorumluluk almaları teşvik edilmelidir.
- Acil müdahale durumlarında hızlı ve güvenli ortam sağlanmalı, yetkililere bildirim yapılmalı ve soruşturma süreci başlatılmalıdır.
- Öğrencilere duygusal ve psikolojik destek sağlanmalı, rehberlik hizmetlerine yönlendirme yapılmalı ve güvenli bir ortam sağlanmalıdır.
- Öğrencilere sorunlarla başa çıkma stratejileri öğretmeli ve desteklenmelidir.

Referanslar

- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. A., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2005). *Research methods in education*. (5th Ed.). London: Routledge Falmer
- Danker, J., Strnadová, I., & Cumming, T. M. (2019). "They don't have a good life if we keep thinking that they're doing it on purpose!": Teachers' Perspectives on the Well-Being of Students with Autism. *Journal of autism and developmental disorders*, 49, 2923-2934.
- Erden, M. ve Akman, Y. (1998) *Gelişim öğrenme-öğretmen*. Ankara: Arkadaş.
- Graham, A., Powell, M. A., Thomas, N., & Anderson, D. (2017). Reframing 'well-being'in schools: The potential of recognition. *Cambridge Journal of Education*, 47(4), 439-455.
- Işık, H. (2004). Okul güvenliği: Kavramsal bir çözümleme. *Milli Eğitim Dergisi*, 164, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/164/isik.htm>
- Kutsyruba, B., Klinger, D. A., & Hussain, A. (2015). Relationships among school climate, school safety, and student achievement and well-being: a review of the literature. *Review of Education*, 3(2), 103-135.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis* (2nd edition). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research & evaluation methods*. USA: Sage.
- Rahmat, A. Z. İ. Z., Mulyadi, M., Mangestuti, R., HADY, M. S., & Wahyuni, E. N. (2024). Exploring Student and Teacher Perspectives on Well-being Development: A Mixed-methods Investigation. *Participatory Educational Research*, 11(1), 198-210.
- Roffey, S. (2012). Pupil wellbeing—Teacher wellbeing: Two sides of the same coin? *Educational and child psychology*, 29(4), 8.
- Vaandering, D. D. (2013). Student, teacher, and administrator perspectives on harm: Implications for implementing safe and caring school initiatives. *Review of Education, Pedagogy, and Cultural Studies*, 35(4), 298-318.
- Williams, S., Schneider, M., Wornell, C., & Langhinrichsen-Rohling, J. (2018). Student's perceptions of school safety: It is not just about being bullied. *The Journal of School Nursing*, 34(4), 319-330.
- Willis, A. (2024). Teachers prioritise relationships over curriculum for student well-being. *Pedagogy, Culture & Society*, 32(2), 473-489.
- Willis, A., Hyde, M., & Black, A. (2019). Juggling with both hands tied behind my back: Teachers' views and experiences of the tensions between student well-being concerns and academic performance improvement agendas. *American Educational Research Journal*, 56(6), 2644-2673.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8.baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.